

Suomen Ajokoirajärjestön jalostusneuvojan toimintaohje

1. Velvoitteet

Ottaessaan vastaan SAJ - FSK:n jalostusneuvojan tehtävät asianomainen sitoutuu noudattamaan rotujärjestön jalostustoimikunnan johtosääntöä sekä jalostuksen tavoiteohjelmaa ja niitä täydentävää tässä esitettyä toimintaohjetta kuin myös muita SAJ - FSK:n jalostustoimintaa koskevia päätöksiä.

Jalostustoimikunnan nimeämänä jalostusneuvoja on ensisijaisesti rotujärjestön luottamushenkilö. Toisaalta hänen tulee - menestyäkseen tehtävässään - saavuttaa ajokoiraväen yleinen luottamus. Tähän jalostusneuvojalla onkin hyvät edellytykset, koska hänen nimeämisensä on tapahtunut hänen oman kennelpiirinsä ehdotuksesta.

2. Jalostusneuvojan käytössä oleva kirjallinen aineisto

Ottaessaan tehtävän vastaan jalostusneuvojan on perehdyttävä SAJ - FSK:n jalostuksen ohjesääntöön, jalostuksen tavoiteohjelmaan sekä SAJ - FSK:n jalostusneuvojan toimintaohjeeseen, jotka määrittelevät rotujärjestön jalostustyön pääperiaatteet ja toimintatavat.

Neuvojan on luovutettava seuraajalleen kaikki jalostusneuvontamateriaalinsa, kun hän luopuu tehtävästään. Jalostusneuvojan käyttöön toimitetaan lisäksi se kirjallinen aineisto, jonka jalostusorganisaatio on tuottanut parantamaan oman toimintansa edellytyksiä.

Jalostusneuvojan tulee myös saada käyttöönsä riittävä määrä kaikkia niitä lomakkeita, joita neuvojat käyttävät työssään. Jalostusneuvojan tulisi hankkia käyttöönsä mahdollisimman täydellisenä SAJ - FSK:n julkaisut, jotka sisältävät paljon jalostustyössä tarvittavaa tietoutta. Samoin hänen tulisi perehtyä mahdollisimman laajasti kynologiseen kirjallisuuteen.

3. Jalostusneuvontatehtävä

Kasvattajien auttaminen kaikissa jalostuskysymyksissä on keskeinen osa jalostusneuvojan työtä. Erityisen tähdellistä olisi saada kasvattajien suorittamat siitosurosalinnat mahdollisimman onnistuneiksi. Sen vuoksi jokaiseen jalostusneuvontapyyntöön on paneuduttava huolellisesti. Kun neuvontapyyntö tulee, ensimmäiseksi on tarkistettava, milloin on nartun laskettu juoksuaika, jotta

suositukset voidaan valmistella ja toimittaa neuvon pyytäjälle riittävän ajoissa.

Ennen urosehdokkaiden etsimistä on tähdellistä hankkia siitosnartusta mahdollisimman täydelliset tiedot. Sen jälkeen aletaan etsiä sopivia urosvaihtoehtoja, joita esitetään neuvon pyytäjälle vähintään kaksi, mutta enintään neljä. Jalostusneuvojan tulee suosituksia tehdessään pyrkiä mahdollisimman suureen objektiivisuuteen, minkälainen puolueellisuus ei saa tulla kysymykseen, vaan hänen on ajateltava yksinomaan rodun parasta. Kasvattajan toivomukset tulee ottaa huomioon, elleivät ne ole perustellusti johtamassa urosvalintaa huonoihin vaihtoehtoihin. Sekä neuvon pyytämisessä että suositusten esittämisessä on pyrittävä kirjalliseen menettelyyn, mutta suullisesti (esimerkiksi puhelimesta) tapahtuva neuvontamenettely on myös sallittua. Tällöin on kuitenkin ehdottomasti pidettävä kiinni siitä, ettei neuvoa pyydetessä anneta suosituksia, vaan jalostusneuvojan on aina varattava itselleen aikaa asian riittävän perusteelliseen tutkimiseen, ennen kuin hän tekee suosituksensa.

Jalostusneuvojan tulee pitää kirjaa neuvontatyöstään ja antaa siitä neuvontakauden päätyttyä tiedot jalostustoimikunnalle tarkoitusta varten laaditulla kaavakkeella. Tämän ilmoituksen perusteella hän saa rotujärjestöltä korvauksen toiminnastaan. Kun kasvattaja neuvoa pyytäessään on osoittanut luottamusta asianomaista neuvojaa kohtaan, tämän tulisi pitää yhteyttä kasvattajaan jälkikäteenkin, esimerkiksi ottamalla selvää, mitä urosta kasvattaja lopulta on käyttänyt ja minkälainen syntynyt pentue on.

4. Neuvontasuosituksen antamiselle asetettuja vaatimuksia

- Uroksella sekä nartulla näyttelytulos vähintään hyvä
- Uroksella sekä nartulla koepalkinto
- Nartulle voidaan antaa yksi suositus, vaikka sillä ei olisikaan koepalkintoa, jos siihen on olemassa erityinen syy.
- Siitosurokselta edellytetään aina koepalkintoa.
- Samaan yhdistelmää ei toisteta, ellei siihen ole erityistä syytä
- Kun uroksella on 100 jälkeläistä tai enemmän ei saa tehdä suositusta
- Suositellun yhdistelmän sukusiitosprosentti on alle 6,25 viiden sukupolven mukaan laskettuna
- Uroksen ja nartun yhteenlaskettu lonkkaindeksi tulee olla vähintään 200, sekä lonkkakuvaustulos vähintään D
- Ataksiastatus pitää olla tunnettu / DNA-testattu tai sukulaisuustietojen perusteella määriteltävissä.
- Ataksiatutkimuksen tulos an= ataksia normaali tai ak= ataksian kantaja ei vaikuta pentujen rekisteröintiin. Ataksia sairaiden pentujen syntymisen estämiseksi ei kahta ataksian kantajaa (ak) saa käyttää samassa siitosyhdistelmässä. Ataksia normaali (an) X ataksiakantaja (ak) siitosyhdistelmälle ei ole estettä.
- Käyttöindeksien osa-alueiden mukaan toisen heikkouksia vahvistetaan toisen vahvuuksilla
- Hyvä terveys, terveystutkimukset huomioidaan. Ei saa olla todettuja perinnöllisiä sairauksia

- Oikea luonne
- Uroksen pentuekoko keskimäärin yli 5 pentua

Jos vaatimukset eivät täyty, annetaan neuvontaa pyytävälle ohjeita, mutta ei varsinaista suositusta.

5. Jalostusneuvojan muut tehtävät

Jalostusneuvojan tulee seurata suomenajokoirakannan kehittymistä omalla alueellaan.

Seuratessaan oman alueensa koiria tai sellaisten sukulinjojen koiria, jotka häntä erityisesti kiinnostavat, hänen tulisi koota havaintonsa kirjalliseksi esitykseksi, vaikka suppeiksikin. Tällaiset havainnot monistettuna ja jalostusorganisaation piiriin kuuluville toimitettuina ovat omiaan hyödyntämään rotujärjestön koko jalostustoimintaa.

Jalostustoimikunnan pyytäessä jalostusneuvojalta määrättyjä tietoja tai selvityksiä, hänen tulee toimittaa ne viivyttämättä, se on vapaaehtoisen järjestötoiminnan perusedellytys.

Jalostusneuvojan tulisi osallistua mahdollisimman aktiivisesti kaikkeen ajokoiratyöhön, koska se edistää rodun tuntemuksen täydellistymistä ja lisää luottamusta harrastajaverien keskuudessa.

6. Luottamuksellisuus

Jalostusneuvojan työ on luottamuksellista, joten jalostusneuvojaa sitoo ulkopuolisiin nähden monessa asiassa vaitiolovelvollisuus. Koiranomistajien koiristaan jalostusneuvojalle antamat tiedot ovat luottamuksellisia, ellei tietojen julkistamisesta ole nimenomaisesti sovittu. Niin ikään jalostusorganisaation sisäiseen käyttöön tarkoitetut tiedot on katsottava luottamuksellisiksi. Tämä ei luonnollisesti koske tietoja, jotka on kerätty julkistetuista lähteistä. Asiallinen ja harkitseva esiintyminen ajokoiraväen parissa on omiaan herättämään kunnioitusta ja luottamusta jalostusneuvojan rodun kehityksen kannalta erittäin suuriarvoista työtä kohtaan.

7. Linkkejä

Jalostusneuvojan tulisi tuntea myös Suomen Kennelliiton jalostuksen ja kasvatuksen säännöt, lomakkeet sekä ohjeet jotka löytyvät internetistä näistä osoitteista:

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/etusivu.htm>

Koirarekisteriohje

<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/5BDC7D9B-F300-49DA-99C2-2ECA30480498/0/koirarekisteriohje09.pdf>

http://www.kennelliitto.fi/FI/asiakirjat/ak_jalostus/etusivu.htm

Koiranomistajan ja –haltijan perussääntö

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/125CE800-5E31-4F26-9D8B-728866092614/0/skl_perussaanto.pdf

Kasvattajasitoumus

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/27978706-57A7-4B77-9472-ED40F3202D23/0/kasv_sitoumus.pdf

Kennelnimisääntö

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/BCD2F1B4-B4CE-4E07-9BD7-8404A41BD8F0/0/skl_kennelnimisaanto2007.pdf

Periytyvien vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma (PEVISA)

<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/2BC88BA5-7230-4A79-941D-B7061C6F887A/0/PEVISAsaanto.pdf>

Lonkkaniveldysplasian vastustamisen ohjesääntö

<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/4AC71414-C679-4A6D-8089-04B33C35D1D2/0/Ohjelonkkanivelenkasvuhäiriönröntgenkuvauksistajaluokituksesta.pdf>

Kyynärniveldysplasian vastustamisen ohjesääntö

<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/F63D41E4-C069-4D2E-A30C-60044907A67A/0/Ohjekyynärnivelenkasvuhäiriöidenröntgenkuvauksistajaluokituksesta.pdf>

Polvilumpioluoksaation vastustamisen yleissääntö

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/B007971E-CB98-4276-8804-A1BDF53D02FD/0/skl_pevisa_patellasaanto.pdf

Perinnöllisten silmäsairauksien vastustamisen ohjesääntö

<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/3A67DCDA-F8F8-4AAF-944F-8B0F45096B47/0/Ohjeperinnöllistensilmäsaiksienvastustamisentoteutuksesta.pdf>

Suomen Kennelliiton keinosiemennysohje

http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/A1B06FC5-7908-40D7-AB69-2C2FB5986A21/0/skl_keinosiemennysohje.pdf

Koiran jalostustietoa

<http://www.koiranjalostus.fi/artikkelit.html>

Riitta Liimataisen esitys Käyttökoirien jalostus

-eurooppalaisia näkökulmia

http://www.koiranjalostus.fi/HETI_24-2-2007.pdf

Sopimukset, lomakkeet ja anomuslomakkeet löytyvät Suomen Kennelliiton sivuilta <http://www.kennelliitto.fi/FI/asiakirjat/etusivu.htm>